Ἔτος 20ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1906 — Ἀριθ. 888

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ. κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.—Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά.— Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀπελπιστικαὶ ἀλήθειαι.—Ἀπὸ τὴν Στοκόλμην. Ε'.—Τόλα Δοριάν: συγγραφεὺς νέου δράματος (μεταφρ. Δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).—Γυναῖκες παντοῦ. — Νέον πνεῦμα (Π. Γιαννοπούλου).—Συνταγαί.—Εἰδοποιήσεις.—Ἐπιφυλλίς.

ΑΠΕΛΠΙΣΤΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

«Δόξα σοι ὁ Θεός, ὅτι ἐσκέφθητε μετεξὺ τόσων γραφομένων σας, νὰ δώσητε καὶ μίαν εἰκόνα τῆς ζωῆς μας τῆς καθημερινῆς καὶ τῶν κόπων καὶ τῶν φροντίδων μας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνδρικῆς ἀχαριστίας, καὶ τῆς ἀθλιότητος τῆς καταστάσεώς μας». Ἰδοὺ πῶς ἀρχίζει ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα ἔλαβα αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα, εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἄρθρου μου «Καὶ πάλιν τὰ βασίλειά μας».

Τὰ γράμματα αὐτὰ ἀποδεικνύουν ὅτι ἐθίξαμεν μίαν ὀδυνηραν πληγήν, ἡ ὁποία μολύνει καὶ φθείρει τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν καὶ δημιουργεῖ ἀντὶ τῆς εὐτυχίας τὴν δυστυχίαν εἰς τὰς γενεὰς τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος.

Ὁ γάμος, ὁ ὁποῖος φαίνεται χρεοκοπῶν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὀφείλει τὴν χρεοκοπίαν του ἀκριβῶς εἰς τὴν ψυχολογίαν τῆς καταστάσεως αὐτῆς, καὶ ἐάν, ὡς μέχρι πρό τινος, μόνον οἱ ἄνδρες ἀπέφευγον τὸν γάμον, τώρα ἤρχισαν καὶ αἱ γυναῖκες νὰ τὸν θεωροῦν ὡς κόλασιν, τῆς ὁποίας ἀπέκτησαν πεῖραν πικρὰν εἰς τὴν ζωὴν τὴν οἰκογενειακὴν τῶν μητέρων των.

Τὰ γράμματα αὐτὰ πρέπει νὰ μελετηθοῦν καὶ νὰ ἀναλυθοῦν ἓν πρὸς ἕν, διότι εἰς καθένα ἀπὸ αὐτὰ παρουσιάζεται τὸ κακὸν ὑπὸ ὅλας του τὰς μορφάς, ἕνα κακὸν ὀδυνηρόν, γαγγρινῶδες, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα φθείρουν τὴν γυναικείαν ψυχήν, καταστρέφουν τοὺς χαρακτῆρας καὶ ὑποσκάπτουν τὰ θεμέλια τῆς εὐτυχίας καὶ ἀναπτύξεώς μας ὡς φυλῆς.

Τὸ γράμμα τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχὴν ἐδημοσιεύσαμεν ἀνωτέρω ἐξακολουθεῖ. «Εἰς τὰ γραφόμενά σας ἔχετε ὑπ' ὄψιν τὰς εὐτυχεῖς γυναῖκας, ὅπου ἔχουν τὰ μέσα νὰ φεύγουν τὸ κακοκαῖρι, νὰ ἀλλάσσουν ζωὴν καὶ νὰ ξεκουράζωνται κάπως ἀπὸ τὰς πολυειδεῖς μικρὰς καὶ μεγάλας φροντίδας τοῦ σπιτιοῦ. Ἀλλ' αὐταὶ πόσαι εἶναι; Αἱ ὀλίγαι, αἱ οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητοι, αἱ σχετικῶς δυνάμεναι νὰ ἔχουν κάποιαν σχετικὴν εὐμάρειαν εἰς τὰ σπίτια των.»

«Ἀλλ' αἱ πολλαί, αἱ χιλιάδες τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι μένουν πάντοτε καρφωμένες εἰς τὴν γωνίαν ἑνὸς σπιτιοῦ, αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὸ βράδυ, αἱ ὁποῖαι κύπτουν τὸν τράχηλον ὑπὸ ἕνα ἐπαχθέστατον ζυγὸν οἰκονομικῶν στενοχωριῶν, ἀδυνατοῦσαι μὲ τὰ ὀλίγα μέσα, τὰ ὁποῖα διαθέτουν, νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς πολλὰς οἰκιακὰς ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι, πολὺ συχνά, δὲν ἔχουν καμμίαν ἐλευθερίαν σκέψεως καὶ ἐνεργείας, καμμίαν ἀπόλαυσιν ἠθικήν, καμμίαν ἱκανοποίησιν, ἀλλ' εἰς ἐπίμετρον ἀνέχονται νὰ κακομεταχειρίζωνται παρὰ συζύγων τυραννικῶν, ἐγωϊστῶν, ὑβριστῶν, αὐταί, ἐσκέφθητε εἰς ποίαν ψυχικὴν καὶ φυσιολογικὴν κατάστασιν διατελοῦν; Ἐὰν τὸ ἐσκέπτεσθε, μακρὰν τοῦ νὰ συνηγορῆτε ὑπὲρ τοῦ γάμου, θὰ ἀπετρέπετε ὅλα τὰ πτωχὰ κορίτσια ἀπὸ αὐτόν, ἐμποδίζουσα οὕτω τὴν δημιουργίαν τόσων δυστυχῶν. Διότι τὰ σπίτια αὐτὰ τὰ πτωχικά, εἰς τὰ ὁποῖα μηρμυκιοῦν φωλεαὶ μικρῶν παιδιῶν εἶναι τόσαι μικραὶ κολάσεις καὶ διὰ τὰ παιδιὰ καὶ διὰ τὰς μητέρας. Μέσα εἰς αὐτὰ κυοφοροῦνται οἱ χαρακτῆρες, οἱ δύστροποι καὶ οἱ σπληνικοὶ

καὶ οἱ μισάνθρωποι, συχνότατα δὲ μέσα ἐκεῖ σφυρηλατοῦνται αἱ ψυχαὶ τῶν μελλόντων τροφίμων τῶν φυλακῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐγκληματικῶν κέντρων».

Ὁμολογῶ ὅτι τὸ γράμμα αὐτό, εἰς τὸ ὁποῖον εἰκονίζεται μὲ κάποιαν τραχύτητα καὶ ἀπελπισίαν μία ζωὴ παρμένη ἐντελῶς ἀπὸ τὸ φυσικόν, ὅτι τὸ γράμμα αὐτὸ μὲ συνεκίνησε βαθύτατα. Δὲν συμφωνῶ ὅμως καὶ μὲ τὴν γράφουσαν, ὅτι ἡ ἀγαμία πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ὡς μέσον θεραπείας τοῦ κακοῦ. Διότι, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ ὀκτὼ δέκατα τῶν πληθυσμῶν εἶναι πάντοτε πτωχαὶ καὶ λαϊκαὶ τάξεις, τότε ἡ ἀγαμία τούτων θὰ ἐπιφέρῃ ὄχι μόνον τὴν ἐλάττωσιν τοῦ πληθυσμοῦ μας, ἀλλὰ αὐτὸν τὸν θάνατον τῆς φυλῆς.

Ἡ θεραπεία τοῦ κακοῦ πρέπει λοιπὸν νὰ ζητηθῇ ἀλλοῦ, πρὸ πάντων εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν ἀνδρῶν ὡς συζύγων καὶ ἀρχηγῶν οἰκογενειῶν. Ἐὰν ὁ σύζυγος τῆς αὔριον μάθῃ ἀπὸ σήμερον ὅπου εἶναι παιδί, ὅτι ἔχει βαρύτατα καθήκοντα, ὄχι μόνον ὑλικῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ μέλλοντος διὰ τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἠθικῆς, ὡς δημιουργὸς τῆς οἰκογενειακῆς εὐτυχίας, ἐὰν συνειθίσῃ νὰ θεωρῇ τὴν γυναῖκα ὡς ἄλλον ἐαυτόν του καὶ νὰ τὴν ἀγαπᾷ καὶ νὰ τὴν συμπονῇ καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ τὴν ἀνακουφίζῃ, ἐὰν ἀδελφωμένοι καὶ μὲ τὸ χέρι εἰς τὸ χέρι, μὲ τὰ ἴδια καὶ οἱ δύο καθήκοντα τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, ἐπιληφθοῦν τοῦ ἀγῶνος τῆς ζωῆς, τότε τὸ σπίτι των ὅσον πτωχικὸν καὶ ἂν εἶναι, ἠμπορεῖ νὰ μεταβληθῇ εἰς παράδεισον χαρᾶς καὶ εὐτυχίας.

Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐργασία, ἰδοὺ οἱ παράγοντες τῆς εὐτυχίας κάθε ἀνθρώπου εἰς τὴν ζωήν. Αἱ γυναῖκες αἱ ἀγαπώμεναι, αἱ γυναῖκες τῶν ὁποίων ἡ προσωπικότης εἶνε σεβαστή, αἱ γυναῖκες εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἄνδρας καὶ τὰ παιδιὰ ἐνποθέτουν ὅλας των τὰς ἐλπίδας καὶ αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὴν συναίσθησιν, ὅτι δημιουργοῦν τὴν εὐτυχίαν τῶν ἰδικῶν των, ἀντλοῦν ἀπὸ τὴν συναίσθησιν αὐτὴν τὴν δύναμιν νὰ νικοῦν ὅλας τὰς δυσκολίας καὶ νὰ ὑποφέρουν ὅλους τοὺς κόπους.

Ὅ,τι λείπει ὅμως συνήθως ἀπὸ τὸν σημερινὸν γάμον εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ πραγματικὴ καὶ μεγάλη πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶναι ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰ ἀνθρώπινά της δικαιώματα, εἶναι ὁ δεσμὸς τῆς ἀλληλεγγύης. Ὁ ἄνδρας καὶ ὡς υἱὸς καὶ ὡς ἀδελφὸς καὶ ὡς πατέρας καὶ ὡς σύζυγος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἰδίως ἐσυνείθισεν, νὰ θεωρῆται ὁ κύριος καὶ ὁ ἄρχων τῆς τύχης ὅλων τῶν ἰδικῶν του. Ὁ ἄνδρας τοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνατροφὴ καὶ ψυχικὴ μόρφωσις εἶναι ἐντελῶς παρημελημένη, δὲν ἐβράδυνε τὴν κυριότητα αὐτὴν νὰ μεταβάλῃ καὶ συστηματοποιήσῃ εἰς τυραννίαν. Δι' αὐτὸ ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν σπιτιῶν εἶναι μικροὶ κολάσεις, γυναῖκες δὲ καὶ παιδιὰ ἀνεύθυνα καὶ ἀνυπεράσπιστα θύματα καὶ μάρτυρες.

Ἡ μεταβολὴ λοιπὸν ὀφείλει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν ἀνδρῶν. Τὸ σχολεῖον, τὸ ὁποῖον τοὺς παραγεμίζει τὸ μυαλὸ μὲ ἕνα σωρὸν ἀχρήστων πραγμάτων, ἃς τοὺς διδάξῃ πρωτίστως τὰ ἀνθρώπινα καὶ ἀνδρικὰ καθήκοντά των. Ἡ ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἀσχολεῖται εἰς τύπους καὶ εἰς θεωρίας, ἃς ἀναζητήσῃ τὰς ψυχὰς καὶ ἃς ὁμιλήσῃ εἰς αὐτὰς τὴν γλῶσσαν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀγάπης. Αἱ γυναῖκες αὐταὶ ὡς μητέρες καὶ ὡς ἀδελφαὶ ἃς προετοιμάσουν τὸ ἔδαφος, καὶ εἶναι αἱ καταλληλότεραι πρὸς τοῦτο, διὰ μέλλον καλλίτερον τοῦ παρόντος.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΤΟΚΟΛΜΗΝ

Ε'.

Εἴμεθα τέσσαρες ἡμέρας εἰς τὴν Στοκόλμην, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ἀκόμη ἐπισκεφθῆ κανὲν μουσεῖον.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἤμεθα χορτασμένοι ἀπὸ ἐντυπώσεις μουσείων καὶ ὅτι Βενετία, Μόναχον, Βερολῖνον, καὶ Κοπεγχάγη μᾶς εἶχαν τόσον κουράσει, ὥστε εὐχαρίστως ἀπελαμβάναμεν ἐδῶ τὴν ζωὴν τοῦ παρόντος καὶ ἀνεβάλαμεν τὰς καλλιτεχνικὰς ἀπολαύσεις διὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας. Ἔπειτα ἡ φύσις ἐδῶ, τόσον ποικίλη καὶ πλουσία εἰς εἰκόνας καὶ ἀριστοτεχνικὴ εἰς γραμμάς, εἶναι ὅλη ζωντανὸν μουσεῖον, τὴν τελειότητα τοῦ ὁποίου κανένα πινέλο τεχνίτου δὲν ἠμπορεῖ νὰ φθάσῃ.

Ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ πύργου τῆς Αἰκατερίνης, εὑρισκομένου εἰς τὴν παλαιὰν πόλιν τὸ θέαμα τῆς Στοκόλμης παρουσιάζεται ἐντελῶς διάφορον.

Assenseur μὲ ἀτμὸν μᾶς ἔφερεν ἐκεῖ ἐπάνω καὶ ἔπειτα ἀνήλθαμεν ἀκόμη ἕως τὴν κορυφήν. Ἀπ' ἐκεῖ ἡ πόλις ἐφαίνετο κάτω καὶ μακρὰν εἰς τὰ πέριξ ὡς μία ἀπέραντος μικρογραφία, χωρισμένη εἰς κάθε σχῆμα, χρωματισμένη μὲ διάφορα χρώματα, καὶ πλέουσα μέσα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν λίμνην Μελάρ. Ὑπῆρχαν στιγμαί, καθ' ἃς μοὶ ἐφαίνετο ὅτι τὸ πᾶν ἐκινεῖτο κάτω καὶ ἐπάνω καὶ πέρα μακράν, καὶ ὅτι τὰ νησιὰ καθὼς ἦσαν κοντὰ τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο καὶ ἐχωρίζοντο μόλις ἀπὸ μίαν ὑγρὰν ταινίαν νεροῦ, ἀπετέλουν ἕνα γιγάντειον καὶ πρωτοφανῆ εἰς τὸ εἶδός του στόλον, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο ὑπὸ ἀτμόν. Ὅταν ἀνήλθαμεν ἦτο συννεφιὰ καὶ ἕνα χρῶμα στακτερὸν ἐσκέπαζεν ὅλην τὴν πόλιν. Ἔξαφνα ὁ ἥλιος ἔσχισε τὸ φαιὸν παραπέτασμα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐσκόρπισε μίαν δέσμην χλωμῶν ἀκτίνων ἐπάνω εἰς ὅλας τὰς στέγας, καὶ εἰς τὰ πάρκα καὶ εἰς τοὺς βραχίονας τῆς θαλάσσης οἱ ὁποῖοι ἐκολποῦντο εἰς τὴν ξηρὰν ὡς πολύτιμα ἀπὸ διαμάντια περιδέρκια καὶ διαδήματα. Διὰ μιᾶς τὸ θέαμα μετεβλήθη. Καὶ αὐτὴ ἡ δοκτορίνα μας, ἡ συνειθισμένη εἰς τὰς μεταβολὰς καὶ τὰς ὡραιότητας αὐτὰς ἀφῆκεν ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ.

—Τί καλὰ ὅπου ἤλθετε καὶ μαζή σας ἀπολαμβάνω καὶ ἐγὼ ὅλα αὐτὰ τὰ ὡραῖα πράγματα, εἶπε.

Καὶ μᾶς ὡμολόγησε μὲ κάποιαν συστολήν, ἀλλὰ καὶ μὲ εἰλικρίνειαν, ὅτι πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωήν της ἀνήρχετο καὶ αὐτὴ εἰς τὸν πύργον αὐτόν. Εἶμαι τόσον ἀπησχολημένη πάντοτε καὶ ἡ ἐργασία μου μὲ κρατεῖ τόσον σκλαβωμένην, ὥστε δὲν μοῦ μένει καιρὸς νὰ ἀπολαύσω τὰ κάλλη τοῦ τόπου μου, εἶπε.

Τὸ πρᾶγμα δὲν μὲ ἐξέπληξε. Μία ἰατρὸς ὡς τὴν κ. Κλάραν Σμίθ, ἡ ὁποία χαρίζει τὴν ὑγείαν εἰς τὸν κόσμον εἶναι δικαιολογημένη, ἂν θυσιάζῃ εἰς τὸ ἔργον της κάθε ἀτομικήν της ἀπόλαυσιν. Ἀλλὰ τὸ πλῆθος τῶν γυναικῶν τῶν Ἀθηνῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν εἰξεύρουν πῶς νὰ σκοτώσουν τὸν καιρόν

των καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν ἀνέλθη ποτέ των εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, πῶς νὰ δικαιολογηθῇ.....

Αἴφνης ὁ πύργος συνεκλονίσθη καὶ ἕνας ἄγριος μηκυθμὸς ἀντήχησεν εἰς τὸ ἄπειρον. Ἦτο ὁ ὑπόγειος σιδηρόδρομος καὶ ἐπερνοῦσεν ὑπὸ τὴν γέφυραν, ἡ ὁποία ἐνόνει τὴν νέαν μὲ τὴν παλαιὰν πόλιν. Μετ' ὀλίγον ἐφάνη ἀντίκρυ ὡς ἕνας μαῦρος δράκων κυλιόμενος ἑλικοειδῶς καὶ ἀφίνων ὀπίσω του ἕνα κῦμα μαύρου καπνοῦ.

Ἀφήκαμεν τὰ ὕψη ἐκεῖνα μὲ κάποιαν μελαγχολίαν. Ἀλλ' ὁ ἥλιος εἶχε καὶ πάλιν κρυφθῆ ὀπίσω ἀπὸ νέα σύννεφα, ἡ ἀτμοσφαίρα εἶχεν ὑγρανθῆ καὶ ἡ καταιγὶς ἐφαίνετο ἐρχομένη ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Ἔπρεπε νὰ σπεύσωμεν. Εἰς τὴν Στοκόλμην αἱ καταιγίδες ἔρχονται καὶ παρέρχονται βιαστικαί χωρὶς νὰ δώσουν καιρὸν εἰς ἄμυναν.

Ἡ ἅμαξα μᾶς ἐπερίμενε καὶ ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν μᾶς μετέφερεν εἰς ἓν ἀπέραντον μέγαρον, ἐπὶ τοῦ ἐμπορικοῦ τμήματος τοῦ λιμένος. Ὁ βοηθὸς τῆς κ. Σμὶθ εἶχε προηγηθῆ ἐκεῖ καὶ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ ἵδρυμα αὐτό, ἕνα ἀπὸ τὰ πολυτελέστερα ἐξ ὅσων εἴχομεν ἰδεῖ εἰς τὴν Στοκόλμην.

Τὰ λουτρὰ

Καὶ ὅμως δὲν ἦτο οὔτε παλάτι βασιλικόν, οὔτε μουσεῖον, οὔτε σχολεῖον. Εἶχε στοιχίσει πέντε ἑκατομμύρια κορῶνες, δηλαδὴ ἑπτὰ ἑκατομμύρια φρ. καὶ ἔλαμπεν ὅλον μέσα εἰς μίαν πρωτοφανῆ πολυτέλειαν κοσμητικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς, μέσα εἰς ἕνα πλοῦτον ἀγαλμάτων καὶ μαρμαροκιόνων καὶ ζωγραφισμένων κρυστάλλων.

Ἦτο ἁπλούστατα λουτρόν. Ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ δημόσια λουτρά, τὰ ὁποῖα μαζὶ μὲ τὰ γυμναστήρια ἀποτελοῦν τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῆς ὑγιεινῆς εἰς τὴν Σουηδίαν. Ὅταν εἰσῆλθα καὶ ἐπεσκέφθην τὸ πρῶτον πάτωμα καὶ εἶδα τὸν μηχανισμὸν τῶν ποικίλων ὑδραυλικῶν ἔργων καὶ τὰς ἀπεράντους ὡς θαλάσσας κεντρικὰς δεξαμενὰς καὶ τοὺς λουτῆρας τῶν πλουσίων καὶ τοὺς λουτῆρας τῶν λαϊκῶν τάξεων, —οἱ ὁποῖοι πολὺ ὀλίγον διαφέρουν τῶν ἄλλων—καὶ εἶδα τὰ διαμερίσματα τῆς ἰατρικῆς ὑδατοθεραπείας καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν συστημάτων καὶ τὸ πολυτελὲς προσωπικόν, ἐσκέφθην πόσον γενικευμένη ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ συνήθεια τοῦ λουτροῦ, ὥστε ἕνα τοιοῦτον ἵδρυμα καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμη νὰ κατορθώνουν ἐκ τῶν μικρῶν εἰσπράξεων νὰ καλύπτουν τὰ μεγάλα ἔξοδα τῆς συντηρήσεώς των. Εἰς τόπον μάλιστα ὅπου ἡ θάλασσα συνορεύει ἀδιακρίτως μὲ τὰ σπίτια τῶν πλουσίων καὶ μὲ τὰ σπίτια τῶν πτωχῶν, καὶ ὅπου τὸ κολύμβημα εἰς τὸν ἀνοικτὸν ὁρίζοντα εἶναι γύμνασμα γενικόν, τὸ ὁποῖον ἔχει φθάσει εἰς τὸ τέλειον, ἡ ὕπαρξις λουτρῶν κλειστῶν τοιούτου πλούτου, προϋποθέτει τὸ αἴσθημα τῆς καθαριότητος ἀνεπτυγμένον εἰς βαθμὸν μοναδικόν. Διότι βεβαίως μόνον διὰ τὴν καθαριότητα καὶ μόνον διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ περιποίησιν τοῦ σώματος καὶ μόνον διὰ τὴν ἐλαστικότητα τῶν μυῶν καὶ τὴν εὐκινησίαν των, παρὰ τὸ κολύμβημα εἰς τὰς ἀνοικτὰς θαλάσσας γίνεται τὸ λουτρὸν τὸ καθημερινόν, το ὁποῖον θεωρεῖται ἀπαραίτητον ὡς ὁ ἀήρ, τὸν ὁποῖον ἀναπνέουν καὶ ἡ τροφὴ τὴν ὁποίαν τρώγουν.

Αἱ θέρμαι τῆς ἀρχαίας Ρώμης μὲ τὰς ἀπεράντους διαστάσεις των τείνουν νὰ μεταφυτευθοῦν εἰς τὰς χώρας τοῦ Βορρᾶ. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀβροδίαιτοι καὶ τρυφηλοὶ Ρωμαῖοι δὲν ἔχουν πέρασιν εἰς τοὺς λαοὺς αὐτούς. Καὶ ὅτι οἱ Σουηδοί, οἱ ὁποῖοι λούονται καὶ κολυμβοῦν καὶ γυμνάζονται, κατορθόνουν νὰ ἐργάζωνται περισσότερον ἀπὸ ὅλους τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς καὶ νὰ εἶναι ὡς φυλὴ ἡ ἀκμαιοτέρα καὶ ὡραιοτέρα ἴσως τοῦ κόσμου.

Τὰ φωτόλουτρα τῆς κ. Κλάρας Σμὶθ εἶναι ἐγκαθιδρυμένα καὶ ἐδῶ, ὅπως καὶ ἡ ἰατρικὴ ἠλεκτρικὴ γυμναστική, τῆς ὁποίας ὁ ἐφευρέτης εἶναι Σουηδὸς ἰατρός. Εἰς τρόπον ὥστε οἱ λουόμενοι ἠμποροῦν, ἐὰν αἰσθάνωνται κακοδιαθεσίαν, νὰ ζητήσουν τὴν θεραπείαν των καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν φύσιν, χωρὶς νὰ προσφεύγουν εἰς ἄλλους ἰατρούς.

Εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα εἶναι ἐγκατεστημένον ἑστιατόριον πολυτελές, ἀπὸ τὸν ἐξώστην τοῦ ὁποίου τὸ θέαμα τῆς λίμνης εἶναι ἐντελῶς φαντασμαγορικόν. Οἱ λουόμενοι τρώγουν μετὰ τὸ λουτρόν των καὶ κατ' εὐθεῖαν ἔπειτα μεταβαίνουν εἰς τὰς ἐργασίας των, χωρὶς διόλου νὰ χάσουν καιρόν. Ἡ τροφὴ στοιχίζει ὅπως καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα ἑστιατόρια ὅπου ἡ πολυτέλεια ἢ μᾶλλον ἡ εὐμάρεια εἶναι πρᾶγμα ἐπιβαλλόμενον διὰ τὰ ψυχρὰ κλίματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ ζωὴ χωρὶς καλοπέρασιν θὰ ἦτο πολὺ ἀνιαρὰ καὶ δύσκολος.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι οἱ βόρειοι λαοὶ ἐν γένει μεθ' ὅλας τὰς κλιματολογικὰς ἀνωμαλίας των καὶ τοὺς δριμεῖς χειμῶνας ἀγαποῦν τόσον τὸ νερόν, συνδέονται ἀναπόσπαστοι μὲ αὐτό, καὶ αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς καθαριότητος περισσότερον ἀπὸ τοὺς μεσημβρινοὺς λαούς. Διότι καὶ εἰς τὴν Ρωσσίαν, ὅπου ὁ πολιτισμὸς ὑστερεῖ, τὰ λουτρὰ κατέχουν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ λαοῦ πρωτίστην καὶ κυριωτάτην θέσιν καὶ τὰ πρὸς τοῦτο ἱδρύματα εἶναι ἐφάμιλλα σχεδὸν πρὸς τὰ Σουηδικά.

Ἡ κεντρικὴ Εὐρώπη ἔρχεται εἰς δευτέραν γραμμήν, ἡμεῖς δ' οἱ μεσημβρινοὶ ὑστεροῦμεν τόσον, ὥστε, ἐὰν ἐπρόκειτο τὰ δημόσια ἢ καὶ τὰ οἰκιακὰ λουτρὰ νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ πολιτισμοῦ μας, βεβαίως θὰ εὑρισκόμεθα εἰς κατωτέραν μοῖραν καὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους ἀκόμη.

Αὐτὰς τὰς σκέψεις ἔκαμνα, ὅταν κουρασμένη πλέον, ἐκάθισα εἰς μίαν ὡραίαν αἴθουσαν, ὅπου ἀνέμενα τοὺς συντρόφους μου, οἱ ὁποῖοι ἠννόουν νὰ δοκιμάσουν καὶ μελετήσουν ὅλα τὰ συστήματα.

Τὴν περιέργειάν των ἐπλήρωσαν μὲ μίαν ἀκούσιον ἰσχυροτάτην ψυχρολουσίαν καὶ μὲ τὴν θυσίαν ἑνὸς καπέλλου, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἐπροκάλεσε τὴν φαιδρότητα καὶ τὰ γέλοια ὅλων μας καὶ τὴν ἄμεσον ἐπιστροφὴν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ὅπου μᾶς ἀνέμενεν διὰ τὸ πρόγευμα ἡ Ἄννα, ἡ πιστὰ προσκεκολλημένη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μας ὑπηρέτρια.

Πιστά, εἶναι τρόπος ἐκφράσεως διὰ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ ἐπίσης σπανίως σήμερον εἰς τὴν Σουηδίαν, ὅπως καὶ ἐδῶ. Ἐκεῖ μάλιστα ὅπου αἱ ἰδέαι τῆς ἰσότητος μεταγγίζονται βαθμηδὸν ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν Ρώσσων ἐξορίστων καὶ ὅπου τὰ συνδικάτα τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἶναι τε-

λείως διωργανωμένα, τὸ ὑπηρετικὸν ζήτημα εἶναι ἀπὸ τὰ μᾶλλον φλέγοντα τῆς ἡμέρας.

Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι καὶ αἱ κυρίαι ἐκεῖ ἔχουν ἑνωθῇ εἰς συνδέσμους ἀμυντικοὺς κατὰ τῶν παραλόγων ἀξιώσεων τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ των, εἰς τρόπον ὥστε αἱ ἀπεργίαι καὶ αἱ συνωμοσίαι των νὰ εἶναι ἐντελῶς ἀνόδυνοι.

Δικαιοσύνη καὶ ἀλληλεγγύη

Ἰδοὺ ποῦ βασίζεται ἡ ἄμυνα τῶν κυριῶν: ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης. Τὰς πληροφορίας αὐτὰς δὲν μοῦ τὰς ἔδωκεν ἡ δοκτορίνα Κλάρα Σμίθ, ἡ ὁποία εἶναι τόσον ἀπησχολημένη, ὥστε νὰ λύῃ τὰ ζητήματα τῆς ὑπηρεσίας μὲ μίαν παῦσιν ἀνέκκλητον. Μοῦ τὰς ἔδωκε τὸ ἴδιον βράδυ ἡ κ. Β. μία ἐκ τῶν πλουσιωτέρων καὶ ἐπισημοτέρων κυριῶν τῆς Στοκόλμης, ἡ ὁποία μᾶς εἶχε προσκαλέσει εἰς τὴν ἐξοχήν της νὰ περάσωμεν τὰς βραδεινάς μας ὥρας.

Ἡ villa της εἶναι ἐπάνω εἰς ἕνα ὁλοπράσινον νησάκι, καὶ ὁμοιάζει ὡς μία λευκὴ καμέα τεχνικὰ εἰργασμένη καὶ δεμένη μέσα εἰς σμαράγδια. Ἐπήγαμεν μὲ τὴν ἅμαξαν, ἀφοῦ ἐπεράσαμεν διαφόρους γεφύρας καὶ γεφυράκια, τὰ ὁποῖα μικρά, ἐλαφρὰ καὶ ἀέρινα, ὡς εἶναι, ὁμοιάζουν χέρια ἀγαλμάτων, σκεπασμένα μὲ νταντέλες καὶ τεινόμενα τὸ ἕνα πρὸς τὸ ἄλλο εἰς χαιρετισμόν. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ δένδρα παλαιὰ προαιώνια ἁπλώνουν πυκνοὺς κλάδους, ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν ὁποίων μέσα, τὸ νερὸ λαμποκοπᾷ ὡς πετράδια πελεκημένα ἀπὸ ἀσῆμι καθαρόν.

Μὲ τὰς ἐντυπώσεις αὐτὰς ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, ὅπου μᾶς ὑπεδέχθησαν δύο φοβεροὶ καὶ πελώριοι σκύλλοι, τῶν ὁποίων τὰ ἄσπρα ὡς ἀπὸ μετάξι μαλλιά, ἐκυλίοντο κάτω ὡς μανδύας ἀπὸ πολύτιμον λευκὸν μὲ μαῦρες γραμμὲς γουναρικόν. Τρία τέσσαρα ἄλλα σκυλλάκια ἐμπερδεύθησαν εἰς τὰ πόδια μας καὶ μεθ' ὅλην τὴν ἐνθαρρυντικὴν ὑποδοχὴν τῶν οἰκοδεσποτῶν, ὅμως ἐπεράσαμεν στιγμὰς πολὺ ἀνησύχους ὑπὸ τοὺς γρυλλισμοὺς τῶν μικρῶν καὶ τὰς ὀμοβροντίας τῶν μεγάλων καὶ φοβερῶν αὐτῶν τετραπόδων.

Ἡ villa, ἐὰν ἀπέξω φαίνεται ὡς καλοδουλευμένη καμέα, ἀπὸ μέσα παρουσιάζει ἕνα δρόσερόν, ἀφρόπτον, ἀπὸ διάφορα ἄνθη καὶ φύλλα καὶ ἀρώματα κομψοτέχνημα. Κάτι τι πολὺ φωτεινόν, πολὺ ἁβρόν, πολὺ χαριτωμένον, ὥστε νὰ ἠμπορῇ τις εὔκολα νὰ τὸ φαντασθῇ ὡς κατοικίαν ἀνθρώπων, κοινῶν ἐντελῶς θνητῶν, οἱ ὁποῖοι ὀφείλουν τὸν πλοῦτον των εἰς ἐμπορικὰς καὶ τραπεζιτικὰς ἐπιχειρήσεις. Τὸ περιεργότερον δὲ ἀκόμη ὅτι οἱ εὐτυχεῖς κάτοικοι τοῦ παραδείσου αὐτοῦ δὲν εἶναι πλέον οὔτε νέοι, οὔτε ὡραῖοι. Τοῦτο δὲν τοὺς ἐμποδίζει να σκορπίζουν πέριξ των μίαν ὡραίαν καὶ εὔθυμον ζωήν, καὶ αἱ ὑποδοχαί των να εἶναι ἀπὸ τὰς πλέον εὐχαρίστους καὶ τὰς πλέον φιλοξένους.

Τὴν ἔπαυλιν περιῆλθα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἕως τὸ ἄλλο ἄκρον.

Παντοῦ ἡ ἰδία καλαισθησία εἰς τὴν ἐπίπλωσιν, παντοῦ ἡ ἰδία ἁβρὰ φαιδρότης εἰς τοὺς χρωματισμοὺς τῶν τοίχων καὶ τῶν ἐπίπλων, παντοῦ στεφάνια καὶ δέσμαι καὶ περιπλοκάδες ἀπὸ ἄνθη, παντοῦ τὸ λευκὸν συνδυασμένον καὶ στολισμένον μὲ ρόδα καὶ ἴα καὶ μυόσυτα, εἴτε ἐπάνω εἰς ξύλα καὶ acajou, εἴτε εἰς στόφες μεταξωτές, εἴτε εἰς λιμπερτὶ ἀέρινα καὶ ἀφράτα, εἴτε εἰς εἰκόνας τῶν τοίχων, εἴτε εἰς συμπλέγματα φυσικῶν ἀνθέων. Καὶ οἱ σταῦλοι ἀκόμη ἐσκεπάζοντο ἀπὸ πρασινάδες καὶ οἱ τοῖχοι καὶ τὰ ταβάνια των ἐχρύσιζαν φαιδρὰ καὶ χαρωπὰ εἰς χρυσᾶ στάχια, ἐδῶ δεμάτια καὶ ἐκεῖ σκορπισμένα ὡς μετὰ θερισμὸν καὶ ἀλλοῦ πράσινα ἀκόμη ὡς εἰς τὴν πρώτην ἄνθησίν των. Μόνον τὰ ἄλογα, ἐξ κολοσσοὶ ἀνδαλούσιοι ἔλαμπαν ὡς ἀπὸ ἔβενον καὶ ἐχρεμέτισαν μὲ χαρὰν, εὐθὺς ὡς ἠσθάνθησαν τὸ χέρι τῆς κυρίας των νὰ θωπεύῃ τὰ καλοσχημματισμένα νῶτα των τὰ ὁποῖα ὡμοίαζαν ὡς νὰ ἦσαν ἀπὸ παλαιὸν χαλκὸν καὶ ὡς νὰ ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον τοῦ Λυσίππου.

Ὅταν ἐτελειώσαμεν τὸν γῦρον τῆς ἐπαύλεως, ἠρώτησα τὴν κυρίαν, τί προσωπικὸν ἔχει, ὥστε νὰ δύναται νὰ διατηρῇ τόσην τάξιν, ἁρμονίαν καὶ καθαριότητα εἰς ὅλα. Ἡ κυρία μοῦ ἐπαρουσίασε τὸ προσωπικόν της. Μία μαγείρισσα, μία βοηθός της, μία διὰ τὴν πλύσιν, τὸ σίδηρον καὶ τὴς χονδρὲς δουλειές, μία καμαριέρα, ἕνας κηπουρὸς καὶ εἷς ἁμαξηλάτης. Ὁ καθεὶς πληρόνεται ὅσον εἶναι δίκαιον νὰ πληρωθῇ. Ὅ,τι ἀναλαμβάνει, ὀφείλει νὰ τὸ γνωρίζῃ τελείως καὶ νὰ τὸ ἐκτελῇ εὐχαρίστως, μὲ εὐγένειαν, καὶ μὲ εὐσυνειδησίαν. Ἐπιβλέπω τὴν ἐργασίαν, προσέθηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ὀλιγώτερον τὴν ἐπέβλεπα, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο τὸ αὐτό. Οἱ μισθοὶ διὰ κάθε ἐργασίαν εἶναι ὡρισμένοι καὶ οὐδέποτε ἄλλη κυρία οἱαδήποτε θὰ προσφέρῃ οὔτε ἕνα λεπτὸν περισσότερον τοῦ κανονισθέντος. Τὸ ἐκλεκτὸν προσωπικὸν δίκαιον εἶναι νὰ πληρώνεται καλά, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ γίνεται μάστιξ, μὲ ἀπαιτήσεις ὑπερόγκους καὶ αὐθάδειαν καὶ ὑπεροψίαν. Ὅταν εἰξεύρουν ὅτι θὰ εὕρουν ἀλλοῦ θύρας κλειστὰς διὰ τὴν κακὴν συμπεριφοράν των ἢ διὰ τὰς καταχρήσεις των, προσέχουν καὶ διατηροῦν τὰς θέσεις των.

Αἱ μέτριαι ὑπηρέτριαι, ὅσαι δὲν ἐφοίτησαν εἰς κανένα σχολεῖον, καὶ δὲν εἰξεύρουν τίποτε εἰς τὴν ἐντέλειαν, ὀφείλουν νὰ δέχωνται ὑπηρεσίαν γενικήν, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῆς κυρίας των. Φυσικὰ ὅλαι αὐταὶ εἶνε πολὺ εὐθυνότεραι καὶ ἐλάχιστα ἀπαιτητικαί. Εἶναι αἱ λεγόμεναι «ὑπηρέτριαι δι' ὅλα» μὲ ὡρισμένον καὶ αὐταὶ μισθόν, ὁ ὁποῖος μένει πάντοτε καὶ παντοῦ ὁ ἴδιος.

Φυσικὰ αἱ διακρίσεις αὐταὶ συντελοῦν, ὥστε αἱ περισσότεραι ὑπηρέτριαι να τελειοποιοῦνται εἰς εἰδικὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον σχολεῖα, δαπανῶσαι ἀρκετὰ, ἀλλὰ καὶ διδασκόμενκι κάθε ἐργασίαν εἰς τὴν ἐντέλειαν. Ἐπεσκέφθην ἓν ἐκ τῶν σχολείων αὐτῶν, προωρισμένον διὰ μόρφωσιν μαγειρισσῶν. Ἦτο ἐντελῶς ἰδιοσυντήρητον, μὲ μικρὰν ἐπιχορήγησιν τοῦ δήμου καὶ συνδρομάς τινας πλουσίων κυριῶν. Ἡ διευθύντρια, μία νέα μᾶλλον δεσποινίς, λαμπρὰ κατηρτισμένη, ὁμιλοῦσα ἐλευθέρως γαλλικὰ μᾶς περιέφερεν εἰς ὅλον τὸ σχολεῖον.

Μία μαγείρισσα διδάσκαλος εἶχεν ὑπὲρ τὰς εἴκοσι πέντε γυναῖκας ὑπὸ τὰς διαταγάς της. Τὸ μαγειρεῖον των ἦτο ἀπέραντον καὶ ἔλαμπεν ἀπὸ καθαριότητα. Αἱ μαθητευόμεναι μαγείρισσαι ἤρχοντο εἰς τὰς ἑπτὰ τὸ πρωΐ καὶ ἔφευγαν εἰς τὰς ἑπτὰ τὸ βράδυ. Ἦσαν ὑποχρεωμέναι νὰ κατασκευάσουν ἓν φαγητὸν κρέατος, ἓν ψάρι, ἕνα χόρτον καὶ ἕνα γλύκισμα.

Ὅλα αὐτὰ εἰς ποσότητα, ὥστε νὰ γευματίσουν ἀπὸ εἴκοσι πέντε ἕως τριάντα τακτικαὶ πελάτριαι, αὐταὶ αἱ ἴδιαι καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς σχολῆς. Πλὴν τούτων ἦσαν ὑποχρεωμέναι νὰ κατασκευάζουν κονσέρβας χορταρικῶν, γλυκῶν, κομποστῶν τῶν διαφόρων τοῦ ἔτους ἐποχῶν. Ὅλα αὐτὰ εἰς κουτιὰ καὶ ὑάλινα δοχεῖα κατελάμβανον, εἰς ῥάφια κανονικὰ παραταγμένα, τοὺς τοίχους δύο εὐρυχωροτάτων ἀποθηκῶν. Ἐπὶ πλέον ἦσαν ὑποχρεωμέναι νὰ βάζουν τραπέζι, νὰ στολίζουν καὶ καθαρίζουν ὅλον τὸ σχολεῖον νὰ σερβίρουν τὸ γεῦμα, νὰ πλύνουν πιάτα, μαχαιροπήρουνα καὶ ποτήρια, νὰ τακτοποιοῦν τὸ σχολεῖον καὶ νὰ φεύγουν τὸ βράδυ. Ἡ φοίτησις διήρκει τρεῖς μῆνας καὶ κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς ὤφειλε νὰ πληρώνῃ τριάντα κορώνας τὸν μῆνα διὰ τὴν τροφὴν των καὶ τριάντα διὰ τὴν διδασκαλίαν. Ὅλαι αὐταὶ ἐξήρχοντο ἀπ' ἐκεῖ τέλειαι μαγείρισσαι, μὲ τὰ διπλώματά των, μὲ τὰς χημικὰς ἐπὶ τῶν τροφῶν γνώσεις των, μὲ τὴν οἰκονομολογικὴν μόρφωσίν των, δυνάμεναι νὰ ἀναλάβουν τὸ μαγηρεῖον των μεθ' ὅλας τὰς συναφεῖς μὲ αὐτὸ ἐργασίας.

Δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τούτου ὅτι ζητοῦν μισθοὺς ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ κράτους, ἀλλ' οὔτε ὅτι ζητοῦν νὰ γδύνουν τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐργασίας των. Ὅταν ἠννόησα τὸν κανονισμὸν αὐτὸν τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, ἠννόησα καὶ τὴν τελείαν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας Β. μὲ τὰ γλυκίσματα καὶ τὰ ὀρεκτικὰ καὶ τὰ ποτὰ τὰ διάφορα καὶ μὲ τὰ μαγειρεῖα καὶ τὰς ἀποθήκας της τὰς τόσον τελείως ἐφωδιασμένας καὶ τόσον ἀριστοτεχνικῶς ἐπιπλωμένας.

Η ΚΥΡΙΑ TOLA DORIAN

Δραματικὴ συγγραφεὺς

Ἡ κυρία Tola Dorian τῆς ὁποίας ἕνα ἔργον ἔπαιξαν πρὸ ὀλίγου εἰς τὸ θέατρον τοῦ Μολιέρου, δὲν εἶνε ἄγνωστος εἰς τὴν φιλολογίαν. Πρὸ ἄλλων γυναικῶν τοῦ συρμοῦ, αὐτὴ ἐδοκίμασε τὴν φιλολογικὴν τύχην, καὶ ὡς ποιήτρια καὶ ὡς δραματικὴ συγγραφεύς. Δύο ἢ τρεῖς τόμοι ποιημάτων της, ἐδέχθησαν συγχαρητήρια διδασκάλων διὰ τὸν ἐμπνευσμένον λυρισμόν των· καὶ αὐτὸς ὁ Βίκτωρ Hugo συνεχάρη τὴν ἔξοχον ποιήτριαν διὰ τὸ κάλλος μερικῶν ποιημάτων της. Ὁ Leconte de Lisle εἶχε δι' αὐτὴν μεγάλην ἐκτίμησιν, καὶ πλῆθος καλλιτεχνῶν, οἱ ὁποῖοι συχνάζουν εἰς τὸ σπίτι της γνωρίζουν τὸ ὕψος τοῦ πνεύματός της καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ της.

Εἰς ὅλα τὰ ἔργα τὰ ὑπογεγραμμένα μ' ἕνα γυναικεῖον ὄνομα, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀξία των, πάντοτε εὑρίσκει τις προσωπικότητα ἰδίαν καὶ πολύτιμον, συγκινήσεις νέας, μίαν σφραγίδα καλωσύνης καὶ ἀγάπης, μίαν ἀναζήτησιν οἴκτου ἢ συμπαθείας, τὰ ὁποῖα δίδουν καὶ εἰς τὸ χειρότερον ἔργον, ἰδιαιτέραν ἀξίαν. Ἡ κυρία Tola Dorian εἶνε καταγωγῆς Ρωσσικῆς, ἀλλ' ἦλθεν εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ πολὺ μικρὰν ἡλικίαν. Ἠδύνατο νὰ εὐχαριστηθῇ, μὲ τὰ πρῶτα ἔργα της, τὰ ὁποῖα ἐπρόδιδαν μεγάλην εὐφυΐαν· ἀλλ' ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ εὐχαριστήσῃ ἕνα καλλιτέχνην ἄνδρα, δὲν τὴν εὐχαρίστησε διόλου καὶ πάντοτε εὑρισκομένη εἰς διαρκῆ ἀναζήτησιν πρωτοτυπίας, ἔδωκε κάτι ἀνώτερον καὶ τελειότερον, ἔδωκεν ἀπὸ τὸν ἴδιον ἑαυτόν της, ἀπὸ τὴν καρδιά της καὶ ἀπὸ τὰς ἰδέας της, μὲ ἐνθουσιασμόν, ὀλίγον ρωσσικὸν βεβαίως, διὰ τὸν ὁποῖον ὅμως δὲν πρέπει νὰ μειδιῶμεν.

Εἰς τὴν Γαλλίαν δυστυχῶς, ὑπὸ τὴν ὤθησιν, δὲν γνωρίζω, τίνος ἀμερικανισμοῦ, βλέπουν ὅλα τὰ πράγματα μὲ μεγάλην εἰρωνείαν, δὲν ἔχουν πλέον μεγάλους θυμοὺς καὶ σφοδρὰς ὁρμάς. Αἱ λατινικαὶ ἀρεταὶ χάνονται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, καὶ ὅλοι τείνουν νὰ νομίσουν ὅτι τίποτε δὲν ἔχει σημασίαν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀλλ' ἡ κυρία Tola Dorian, ἐκράτησεν ἀπὸ τὰς πρώτας ἀρετὰς τῆς πατρίδος της, τὴν πίστιν της καὶ τὰς πρὸς τὸ καλὸν ὁρμάς της· ὅταν εἰς τὸ πρὸ ὀλίγου παρασταθὲν ἔργον της ἀγανακτεῖ, τοῦτο γίνεται μὲ εὐγένειαν, ἀλλὰ καὶ μὲ σφοδρότητα καὶ εἰλικρίνειαν, ἡ ὁποία μᾶς ἐκπλήττει ὀλίγον. Ἠδύναντο νὰ τὴν ἴδουν τὴν βραδιὰ τῆς πρώτης παραστάσεως νὰ σπογγίζῃ ἐν δάκρυ: Ἐλυπεῖτο αὕτη ἡ ἰδία διὰ τὰς ἀθλιότητας τῆς ἡρωΐδος της, ὅπως ἠδύνατο νὰ ἐξωργισθῇ μὲ τὴν δειλίαν ἄλλου προσώπου.

Δὲν πρέπει ὅμως, νὰ νομίσωμεν ὅτι ἡ Tola Dorian ἔχει διὰ τοῦτο τάλαντον χυδαῖον, χωρὶς καμμίαν λεπτότητα· ἀπ' ἐναντίας τὸ τάλαντόν της εἶνε τῆς καρδιᾶς καὶ τῆς σκέψεως. Καθ' ὅλα Παρισινή. Τὸ σαλόνι της ἦτο τὸ μᾶλλον συχναζόμενον τῶν Παρισίων, τόσον ἀπὸ συγγενεῖς, ὅσον καὶ ἀπὸ φίλους. Ὅλοι ἤρχοντο πρὸς αὐτήν: ὑπουργοί, μεγάλοι ἰατροί, ἔξοχοι ζωγράφοι, φιλόλογοι, οἰκονομολόγοι καὶ ἐν γένει καλλιτέχναι, καὶ ἦτο ἕνα θαυμάσιον ἀνακάτευμα λεπτότητος καὶ μεγαλείου.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της ἡ κυρία Dorian ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τοὺς Παρισίους καὶ ἡ ἔπαυλις, τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς τὸ Pierrefonts ἔγινε ἀληθὴς παράδεισος διὰ τὰ ζῶά της.

Ἡ συλλογή της τῶν ῥωσσικῶν σκύλων εἶνε ἔκτακτος. Περιτριγυρισμένη ἀπὸ τὰ ἔξοχα αὐτὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα εἶχαν διὰ τὴν ἀγαπητὴν κυρίαν των, τὴν μεγαλειτέραν πίστιν, ἔπαιζεν εἰς τὰς δενδροστοιχίας τοῦ πλησίον δάσους ὀλίγον σκεπτική. Ἐκεῖ βεβαίως ἔγραψε τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον παρεστάθη πρό τινων ἐτῶν καὶ τὸ ὁποῖον ἐσημείωσε νέον σταθμὸν εἰς τὴν φιλολογικὴν ζωήν της.

Ἀγαπᾷ φοβερὰ τὰς ἀσκήσεις καὶ τὸν βίον εἰς τὸ ὕπαιθρον καὶ οἱ πρωϊνοί της περίπατοι οἱ ἔφιπποι τὴν ἐξεκούραζαν ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ἐργασίαν.

Μίαν ἡμέραν, ἡ κυρία Tola Dorian, πάντοτε ὀλίγον μυστηριώδης, ἐξηφανίσθη. Ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ρωσσίαν διὰ νὰ τακτοποιήσῃ ὑποθέσεις τινάς, ἔμεινε ἐκεῖ σχεδὸν τέσσαρα ἔτη, καὶ ἐπανελθοῦσα πρὸ ὀλίγου ἔδωκεν εἰς τὴν Γαλλικὴν κωμῳδίαν, τὸ νέον ἔργον της: Οἱ μισθωτοί μας, τὸ ὁποῖον τὸ κοινὸν ὑπεδέχθη ἐνθουσιωδῶς.

Κατὰ τὸ γαλλικὸν **Εἰρήνη Νικολαΐδου**

Κυρία ἄριστα κατηρτισμένη εἰς τὴν γλῶσσαν μας καὶ κάτοχος φιλολογικῶν γνώσεων, ὑπέροχος δὲ εἰς μόρφωσιν καὶ ἀγωγὴν καὶ εὐγένειαν τρόπων καὶ αἰσθημάτων ζητεῖ μαθήματα εἰς καλὴν οἰκογένειαν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

ΠΑΝΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Εἶνε γνωστὸν τὸ παλαιὸν ἀνέκδοτον ἐναντίον τῆς χειραφετήσεως τῆς γυναικός: Εἰς μίαν δημοσίαν συνάθροισιν μιὰ γυναῖκα ἐκθέτει τὸ πρόγραμμά της καὶ τελειόνει μὲ τὰς λέξεις αὐτάς:

«Ἔχομεν τὰ αὐτὰ δικαιώματα μὲ τοὺς ἄνδρας καὶ δυνάμεθα νὰ κατέχωμεν τὰς αὐτὰς θέσεις. Ἔχομεν τὸ αὐτὸ θάρρος μὲ αὐτούς . . . . .»

Ἔξαφνα μιὰ φωνὴ ἀκούεται ἀπὸ τὸ πλῆθος: «Ἕνας ποντικός; ἕνας ποντικός!» ἡ ρήτωρ ἀνεβαίνει εἰς μίαν καρέκλαν καὶ τὸ πλῆθος φεύγει κατατρομαγμένον.

Αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτον ἀναφέρεται βεβαίως εἰς τὰς γυναῖκας τοῦ παλαιοῦ καιροῦ, δὲν θὰ ἠδύνατο δὲ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὸ Froissy, μικρὰν κωμόπολιν, ἀπέχουσαν ἑκατὸ χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Παρίσι.

Εἰς τὴν μικρὰν χαριτωμένην αὐτὴν γωνίαν, τὴν ὁποίαν δὲν ταράσσουν τὰ πολιτικὰ πάθη καὶ ἁπλῶς διότι ἡ ἀνάγκη τῶν πραγμάτων τὸ ἀπαιτεῖ, ὅλαι αἱ ἐργασίαι γίνονται ἀπὸ γυναῖκας. Αἱ πρόσδοι ὅπου ἔκαμεν ἡ χειραφέτησις εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν πόλιν εἶνε ἀληθῶς καταπληκτικαί. Οὕτω ἡ διανομὴ τῆς ἀλληλογραφίας γίνεται ἀπὸ γυναῖκα καὶ αὐτὴ εἶνε ἴσως ὁ μόνος διανομεύς, ὅπου δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἀπεργίαν τῶν διανομέων, ἀλλ' ἐξηκολούθησεν εὐσυνειδήτως τὸ καθῆκον της. Ἐπίσης καὶ ἡ τηλεγραφικὴ διανομὴ ἐνεργεῖται ἀπὸ γυναῖκας, καὶ γίνεται πολὺ καλλίτερα καὶ γρηγορότερα, διότι αὐτὴ δὲν ἀπασχολεῖται εἰς τὰ οἰνοπωλεῖα καὶ τὰ τυχερὰ παιγνίδια, ὅπως οἱ προκάτοχοί της τηλεγραφικοὶ διανομεῖς ἄνδρας.

Ἐπίσης εἰς τοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς ὅλη ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται ἀπὸ γυναῖκας, ἀπὸ τὸν σταθμάρχην ἕως τὸν μικρότερον ὑπάλληλον.

Ὁ κουρεὺς εἰς τὸν ὡραῖον αὐτὸν τόπον εἶνε ἀκόμη γυναῖκα, ἡ ὁποία μεταχειρίζεται τὸ ξυράφι καὶ τὸ ψαλίδι καλλίτερα, καθὼς φαίνεται, ἀπὸ κάθε ἄνδρα. Τὸ μόνον ὅπου δὲν γνωρίζομεν εἶνε, ἐὰν ἡ κουρεὺς τοῦ μέρους αὐτοῦ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Renan, ὁ ὁποῖος ἀπήντησεν εἰς τὸν κουρέα του ὅταν τὸν ἠρώτησε πῶς θέλει νὰ τὸν ξυρίσῃ;

— Σιωπηλῶς!

Τέλος διὰ νὰ συμπληρωθῇ τὸ ἁρμονικὸν αὐτὸ σύμβολον, οἱ διάφοροι εἰδήσεις γίνονται γνωσταὶ διὰ τοῦ κρότου τοῦ ταμπούρλου, τὸ ὁποῖον κτυπᾷ μὲ ὑπερηφάνειαν μία κάτοικος τοῦ χωρίου, ἡ ὁποία ἐκληρονόμησε τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ ἀπὸ τὸν πάππον της. Τὰ περισσότερα ἐμπορικὰ καταστήματα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διευθύνονται ἀπὸ γυναῖκας, κοινῶς χήρας. Πρέπει νὰ προσθέσωμεν ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ ἐργασία γίνεται ἀπὸ γυναῖκας, διότι αἱ γυναῖκες εἶνε πολυαριθμότεραι ἀπὸ τοὺς ἄνδρας!

Εἰς τὸ μικρὸν χωρίον τῆς Βρετάνης ἡ μεταβολὴ αὐτὴ δὲν ἔγινε χωρὶς ταραχάς. Οἱ ἄνδρες ἀντεστάθησαν μετὰ σφοδρότητος εἰς τὴν συμμετοχὴν τῶν γυναικῶν εἰς τὰς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ἀποκλειστικῶς τοὺς ἀνήκουν.

Ἠθέλησαν νὰ ἐμποδίσουν τὴν κουρέα νὰ ἐξακολουθήσῃ μετὰ τῆς νύμφης της τὸ ἔργον τοῦ συζύγου της εἰς τὸ ἀνακαινισθὲν μαγαζύ της. Καὶ δι' ὀλίγας πραγματικῶς ἡμέρας, μὲ ὅλας τὰς πρὸς τὸ καλὸν μεταβολὰς τοῦ καταστήματος, ματαίως ἐπερίμενε τοῦτο πελάτας...

Ἀλλ' ἡ κουρεὺς τοῦ χωρίου, δὲν ἔχασε τὴν ψυχραιμίαν καὶ ἐκρέμασεν ἔξω ἀπὸ τὸ κατάστημά της τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν: Αὔριον παρισινὸς κουρεὺς θὰ ξυρίζῃ τὴν πελαλατείαν μὲ τὰς συνήθεις τιμάς.

Τὴν ἑπομένην τὸ κουρεῖον ἦτο γεμάτο. Ἦτο Κυριακὴ καὶ ὅλοι ἤθελαν νὰ ξυρισθοῦν.... Ποῦ εἶχε ἀνακαλύψει τὸν καλλιτέχνην κουρέα τῶν Παρισίων; κανεὶς δὲν τὸ γνωρίζει. Εἶχε τὰ μαλλιὰ κατσαρὰ καὶ καλοκτενισμένα καὶ εἰς τὸ πλάγι καρφωμένο τὸ πλέον ὡραῖο κτένι.

Ἡ ἰδιοκτῆτις εὐχαριστημένη ἐκάθητο εἰς τὸ ταμεῖον μαζῆ μὲ τὴν νύμφην της. Ἂν καὶ οἱ πελάται ἦσαν πολλοὶ δὲν ἐκινήθησαν νὰ λάβουν μέρος.

Ἀλλοίμονον, ὁ κουρεύς, ὁ ὁποῖος ἦλθε κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν φώτων, ἐκούρευσε τὰ ἐμπιστευθέντα εἰς αὐτὸν κεφάλια μέχρι δέρματος καὶ μὲ τρόπον φοβερόν. Μετεχειρίσθη τὸ ξυράφι του μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ σχεδὸν ἔγδαρε τοὺς πελάτας, οἱ ὁποῖοι ἔφευγον καταρώμενοι τὴν τέχνην του.

Τὴν ἑπομένην αἱ δύο γυναῖκες μειδιῶσαι κατέλαβον πάλιν τὰς θέσεις των.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Ντομάτες εἰς μποτίλιες. Πολλαὶ αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπρόφθασαν νὰ κάμουν ἀρκετὸν πελτὲ ντομάτας, ἢ αἱ ὁποῖαι ἐπιθυμοῦν νὰ ἔχουν ντομάτα φρέσκια φυσικὴν μέσα εἰς μποτίλιες, τὰς κατασκευάζουν ὡς ἑξῆς: Πέρνετε τὴς ντομάτες, τὰς στίβετε καλὰ καὶ τὰς περνᾶτε ἀπὸ τρυπητό. Τὸ ζουμί των μποτιλιάρετε. Προμηθεύεσθε ἀπὸ τὰ οἰνοπωλεῖα ἢ ἀγοράζετε ἀπὸ τὸν Μαγγιῶρον μίαν μικρὰν μηχανὴν διὰ τῆς ὁποίας εὐκολώτατα σκεπάζετε μὲ καινούργιους φελοὺς τὴς μποτίλιες σας, τὰς ὁποίας δένετε μὲ σπάγγον, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ὅπου εἶναι δεμένοι οἱ φελοὶ τῆς σαμπάνιας. Ἐὰν δὲν τὰς δέ-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΣΚΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΡΟ

Ἐνῷ ἐκύτταζα τὸ πλῆθος αὐτό, ἐσκεπτόμην ὅτι ἡ τύχη, ἡ ἀχώριστη αὐτὴ σκιά μας, ἀκολουθοῦσε ὅλους ἕως κάτω ἀπὸ τὸν θόλον τοῦ Ἁγίου Μάρκου, καὶ ὅτι διὰ πολλοὺς ἴσως ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα ἡ ὁποία θ' ἀπεφάσιζε τὴν ζωήν τους.

Εἶνε αἴσθημα περίεργον ἡ προσέγγισις τῶν ἑκατοντάδων αὐτῶν ψυχῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας καμμία δὲν εἶνε γνωστή, ἡ σκέψις τῶν σιωπηλῶν τραγωδιῶν ἢ τῶν κρυμμένων εὐτυχιῶν εἰς τὰ βάθη τῶν καρδιῶν. Αὐτὴν τὴν ἰδίαν στιγμήν, ἴσως, τὸ βλέμμα αὐτό, τὸ κίνημα ἐκεῖνο μέλλουν νὰ φέρουν καταστροφήν, μέλλουν νὰ προξενήσουν τὴν τελείαν εὐτυχίαν.

Κατὰ τὸ διάστημα ὅπου ἔκαμνα τὰς σκέψεις αὐτάς ἡμεγάλη λειτουργία ἤρχισε, ἐνῶ συγχρόνως ἔφθασε καὶ ἡ ὡρσία Βενετσιάνα.

Ἡ παρουσία της, τὴν ὁποιαν δὲν ἐπερίμενα, μὲ κατετάραξε. Ἐπροχωροῦσε μὲ τὰ μάτια κατεβασμένα καὶ εἰς τὰ ἑνωμένα χέρια της κρατοῦσε τὸ βιβλίον τῶν προσευχῶν. Ἕνα παλαιὸν μαῦρο φόρεμα — τοῦ ὁποίου ἡ ἀθλιότης δὲν μοῦ διέφυγε — ἔκρυπτε τὸ θαυμάσιον σῶμά της, μία μαύρη μαντίλια, κοκκινισμένη ἀπὸ τὴν χρῆσιν ἐσκέπαζε τὸ κεφάλι της, ἀλλ' ὅλη ἡ λαμπρότης τοῦ Ἁγίου Μάρκου ἐφαίνετο συγκεντρωμένη εἰς αὐτήν, ἐπάνω εἰς τὰ θαυμάσια μαλλιά της.

Οὐδέποτε συνήντησα γυναῖκα τόσον ὡραίαν, τόσον ἄδολον, τόσον ἁπλῆν, τόσον ὑπερήφανον.

Ἔφερε τὸ μαῦρο παλαιὸ φόρεμά της μὲ βασιλικὴν χάριν ὡς πορφύραν, καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐστόλιζε τὸ λάμπον αὐτὸ μέτωπον διάδημα. Δύο βήματα πίσω της ἤρχετο ἕνας γέρος μὲ στολὴν γονδολιέρη· ἦτο τόσον γέρος ὥστε ἐφαίνετο ὅτι μὲ τὴν παραμικροτέραν κίνησιν θὰ ἐσωριάζετο νεκρός, ἐφαίνετο ὡς νὰ εἶχε ταφῆ εἰς κάποιον ὑπόγειον ὑγρόν, μὲ τὸν πρῶτον κύριόν του καὶ ὅτι τώρα ἐπανήρχετο εἰς τὴν γῆν. Ἔφερεν εἰς τὸν βραχίονα, μίαν χαλκίνην πλάκα μὲ οἰκόσημα, ὅπως φοροῦν ὅλοι οἱ γοντολιέριδες τῶν εὐγενῶν τῆς Βενετίας. Τὸ φάσμα αὐτὸ ἐφαίνετο ὅτι συνόδευε τὴν νέαν καὶ ἦτο ἕτοιμον νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ ἀπό κάθε κίνδυνον· μόλις ἐπροχώρησαν ὀλίγον ἐπλησίασε πρὸς τὴν νέαν μὲ τὰ ἀδύνατα καὶ εὐκίνητα χέριά του ἕνα προσευχητήριον. Ἔπειτα ἐγονάτισε ἐπάνω εἰς τὶς πλάκες, ἐνῷ ἐκείνη προσηύχετο μὲ τὸ πρόσωπον κρυμμένον μεταξὺ τῶν χεριῶν της, χωρὶς ν'ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον της τὸ ὁποῖον ἦτο γεμμάτο μὲ ζωγραφιὲς ἁγίων.

Παρετήρησα τότε τὴν λεπτότητα τῶν χεριῶν της τῶν ἀριστοκρατορικῶν καὶ κατὰ τὸ σχῆμα καὶ κατὰ τὰς κινήσεις τὰ ὁποῖα ἔκαμνον ἐντύπωσιν ἐξαιρετικήν. Πρόστυχα γάντια μισά, ἄφινον νὰ φαίνωνται χίλιαι λεπτομέρειαι τῶν ὡραίων αὐτῶν χεριῶν μὲ τὰ τριανταφυλλιὰ νύχια.

Ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὴν ὀμορφιάν τους, ὅπως μία βασίλισσα ἡ ὁποία θεωρεῖ ἑαυτὴν ἀνωτέρα ὅλων τῶν τιμῶν διὰ νὰ τὰς παρατηρήσῃ. Ἄνοιξε τὸ βιβλίον της τὸ ὁποῖον ξεφύλλιζε ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν χωρὶς σχεδὸν νὰ τὸ κυττάζῃ, τὸ βλέμμα της προσηλοῦτο ἀφῃρημένον ἄλλοτε εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ ἄλλοτε εἰς τὰ μωσαϊκὰ τοῦ θόλου. Ἐνῷ ἐγύριζε τὰς σελίδας ἔπεσε μία ἀπὸ τὴς ζωγραφιὲς τῶν ἁγίων ἡ ὁποία ἦλθε εἰς τὰ πόδια μου, καὶ καθὼς ἐπλησίασα διὰ νὰ τῆς τὴν δώσω, τὰ βλέμματα μας συνηντήθησαν: Τὸ πρόσωπόν της αἴφνης ἔγινε κατακόκκινον καὶ τοῦτο μὲ ἐξέπληξε καὶ μὲ ἐθάμβωσε.

Ὅταν ἀνταλλάξουν δύο ὄντα ἕνα βλέμμα, ἔστω καὶ περαστικόν, δὲν εἶνε πλέον ξένα τὸ ἕνα πρὸς τὸ ἄλλο· ἐνόμιζα αἴφνης ὅτι εἶχα εἰσχωρήσει εἰς τὰ ἰδιαίτερα τῆς γυναικὸς αὐτῆς καὶ δὲν ἠμποροῦσα νὰ στρέψω τὰ μάτια μου μακράν της, Ναί, ἐνόμιζα, ὅτι εἶχα κρατήσει τὰ χέρια της εἰς τὰ ἰδικά μου, ὅτι εἶχα φιλήσει τὰ μαλλιά της, τὰ μάτια της. Ἐνόμιζα ὅτι ἀνεγνώριζα εἰς τὸ στῆθός της τὴν ἀγαπημένην θέσιν ὅπου μὲ εὐτυχίαν ἀνεπαύετο τὸ κεφάλι μου συχνά. Κανεὶς πόθος δὲν ἐτάραζε τὴν φαντασίαν αὐτήν, ἦτο ἰδική μου εἰς τὸ παρελθὸν καὶ εἰς τὸ παρόν, ἦτο πάντοτε ἰδική μου.

Μετ' ὀλίγον ὅταν θὰ τελειώσῃ ἡ λειτουργία θὰ φύγωμεν μαζῆ καὶ μέσα εἰς τὴν γόνταλα χωρὶς νὰ ὁμιλῆ θ' ἀκουμβήσῃ τὸ κεφάλι της ἐπάνω εἰς τὸν ὦμόν μου.

Ὅταν θὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ σπίτι, ἀκουμπησμένοι καὶ οἱ δύο εἰς τὸ παράθυρον, θὰ παρατηροῦμεν ἐπὶ πολὺ τὰς φωτοσκιάσεις τοῦ νεροῦ καὶ τὰ περιστέρια ποῦ θὰ πετοῦν χωρὶς νὰ ὁμιλοῦμεν, — διότι πρὸ πολλοῦ θὰ τὰ ἔχωμεν ὅλα εἴπῃ. Τὸ δειλινὸ θὰ μᾶς εὕρῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν μὲ τὰ χέρια ἑνωμένα, σιωπηλούς, εὐτυχισμένους, γεμάτους ἀπὸ τὴν τελείαν ἐκείνην ἐμπιστοσύνην, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ μακρὰν συνήθειαν.

Ἦτο ἄρά γε δυνατὸν νὰ ἔκαμνε καὶ ἐκείνη τὸ ἴδιον περίεργον ὄνειρον;

Ἡ λειτουργία ἐτελείωσε, ἐσηκώθηκε καὶ ἡ γοητεία διελύθη. Ἐνῷ ἀπεμακρύνετο μὲ βῆμα βραδύ, ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸν γέρον ὑπηρέτην, ἔμεινα καρφωμένος εἰς τὴν θέσιν μου, μὲ τὸν φόβον μήπως γίνω ἔνοχος, ἐὰν ἐκινούμην, πράξεως βιαίας.

Ὅλοι ἐγνωρίσαμεν τὰς στιγμὰς αὐτάς κατὰ τὰς ὁποίας τὰ πράγματα τὰ πλέον εὔκολα, γίνονται ἀσυνείθιστα καὶ κατὰ τὰς ὁποίας αἱ ἁπλούστεραι κινήσεις, ἀπαιτοῦν γιγαντιαίας προσπαθείας. Φοβούμεθα μήπως πέσωμεν, ὅπως παιδὶ τὸ ὁποῖον δοκιμάζει νὰ περιπατήσῃ, ἄβυσσος ἀνοίγεται ὑπὸ τοὺς πόδας μας, ὁ περίξ μας χῶρος σμικρύνεται, καὶ τὰ χέρια μας ματαίως ζητοῦν νὰ φθάσουν πράγματα ἐπιθυμητά.

Καὶ ὅμως κάποιον ἀβέβαιον ἔνστικτον μ' ἔκαμε νὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὸ πλῆθος τῆς ἐκκλησίας, ἡ αὐτὴ μυστηριώδης δύναμις μ' ἔφερε πρὸς τὴν παραλίαν τῆς Piazzetta, καὶ τότε ἠννόησα ὅτι ἐκείνη μ' ἐταβοῦσε. Εἰσήρχετο ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην μέσα εἰς τὴν σκεπασμένην γόνδολά της, μὲ τὴν χάριν ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἔχουν μόνον αἱ πραγματικαὶ Βενετσιάναι, ἐνῷ ἡμεῖς οἱ ξένοι εἴμεθα τόσον ἀδέξιοι. Ὁ γέρος γοντολιέρης ἐπῆρε τὸ κουπὶ καὶ ἀπεμακρύνθη ἀνάμεσα ἀπὸ σειρὰν νέων γοντολιέριδων οἱ ὁποῖοι ἐπερίμενον πελάτας Ἠμποροῦσα νὰ φωνάξω ἕνα γονταλιέρη καὶ ν' ἀκολουθήσω τὸν ἴδιο δρόμο, ἡ σκέψις αὕτη δὲν μοῦ ἦλθε. Δὲν εἶχα τίποτε νὰ μάθω ἐγνώριζα ποῦ ἑκατοικοῦσε καὶ δὲν ἤθελα νὰ τὴν προσβάλω ἀκολουθῶν αὐτήν, μόνον διὰ νὰ ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ πλέῃ ἡ γόντολά μου ἐπάνω εἰς τὴν γραμμὴν ὅπου ἄφινε ἡ ἰδική της.

Ἐπερίμενα διὰ νὰ πάρω καὶ ἐγὼ μίαν γόνδολα, ἕως ὅτου ἡ ἰδική της ἐξηφανίσθη εἰς ἕνα πλαγινὸν κανάλι, καὶ εἶπα ἁπλῶς εἰς τὸν γοντολιέρη:

— Κάμε μου περίπατον.

Εἶχα δώσει ἄδειαν εἰς τὸν ἰδικόν μου, ἕνεκα τῆς ἑορτῆς.

Βεβαίως μὲ παρετήρει πρὸ πολλοῦ καὶ ἐνόμισε ὅτι ἀνεκάλυψε κάποια κρυφὴ ἔννοιαν εἰς τὴν διαταγήν μου — ἢ ἁπλῶς ἐπιθυμοῦσε ν' ἀποφύγῃ τὸν καυστικὸν ἥλιον τῆς μεσημβρίας. Μὲ τὰ ἁμάξια κλειστὰ εἰς τὴν ζέστην αὐτὴν ἡ ὁποία ἐπερνοῦσε καὶ τὴν τέντα τῆς γόνδολας τὸν ἄφινα νὰ μὲ πηγαίνῃ ὅπου ἤθελε. Ἠσθανόμουν ὅτι ἔκαμνε προσπαθείας νὰ φθάσῃ κάποιον καὶ ἐφανταζόμουν ὅτι ἤθελε νὰ περάσῃ κανένα ἀντίπαλον, ὅπως συνήθως· περνούσαμεν μὲ μεγάλην ταχύτητα τὰς γωνίας τῶν καναλιῶν καὶ ἐπερίμενα πότε θ' ἀκούσω τὸν γοντολιέρη μου ν' ἀρχίσῃ τὸν καυγὰ μὲ τὸν ἀντίπαλόν του, ὅταν ἔξαφνα ἡ γόνδολά μου ἐστάθη. Καμμία λογομαχία δὲν ἐπηκολούθησε, ἀνήσυχος ἐσήκωσα τὸν μπεντέ. Ὁ γοντολιέρης μὲ εἶχε ὁδηγήσει εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ παλαιοῦ Παλατιοῦ καὶ ἐπερίμενα ἢ ν' ἀφήσῃ τὸν γέρο γονταλιέρη ν' ἀποβιβάσῃ τὴν κυρίαν του, ἢ διὰ νὰ μὲ κάμῃ νὰ θαυμάσω τὴν ἐπιδεξιότητα τὴν ὁποίαν εἶχε καταβάλει νὰ μὲ φέρῃ ἐκεῖ.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ὅπου ἐσήκωνα τὸν μπεντὲ τὰ βλέμματά μας καὶ πάλιν συνηντήθησαν, ἔβαζε τὸ πόδι της ἐπάνω εἰς τὴν σκάλα· τὴν ὥραν ἐκείνην, ἀκουμπησμένη εὐγενῶς εἰς τὸν βραχίονα τοῦ γονταλιέρη, ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον ἔλαμπον, ὑπὸ τὸν ἥλιον, τὰ οἰκόσημά της.

Ἐγύρισε διὰ νὰ μαζέψῃ τὸ φόρεμά της καὶ βεβαίως ἐδιάβασε εἰς τὸ βλέμμα μου πόσον ἤμουν δυστυχής, νὰ φανῶ ὅτι τὴν ἠκολούθησα ὡς ὁ πλέον πρόστυχος θαυμαστής. Εἰς μίαν στιγμὴν ἐξηφανίσθη.

Ὁ γέρος ὁδηγοῦσε τὴν καινούργια γόνδαλα, ἴσως τὴν εἶχον δανεισθεῖ καὶ ἐπήγαινε νὰ τὴν ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κύριόν της καὶ ἔπειτα αὐτὸς πεζὸς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ Παλάτι. Ἀλλὰ δὲν ἐφαίνετο νὰ βιάζεται καὶ ἀπεμακρύνετο μὲ τὴν ἡσυχίαν του, ἐνῷ μὲ παρετήρει ἐπιμόνως καὶ ἐφαίνετο ὡς νὰ ἤθελε νὰ μοῦ ὁμιλήσῃ.

Εἰς τὸ μεταξὺ ὁ γονδολιέρης μου ἔκανε διαφόρους κινήσεις κάτω ἀπὸ τὸ παλάτι χωρὶς νὰ προχωρῇ· τότε τὸν ἠρώτησα μὲ ἀνυπομονησίαν τί ἐσήμαινε αὐτό, ἐσήκωσε τοὺς ὤμους ἐγύρισε τὴν γωνίαν καὶ μὲ ἔφερε μὲ ταχύτητα εἰς τὸ Μεγάλο Κανάλι. Τὸν διέταξα νὰ μὲ βγάλῃ εἰς τὴν Piazzetta ἀπὸ ἐπιθυμίαν νὰ βάλλω τὰ πόδια μου ἐπάνω εἰς τὶς ἴδιες σκάλες ὅπου εἶχε ἀκουμπίσει τὰ ἰδικά της.

(Ἀκολουθεῖ)

σετε ἔτσι, οἱ φελοὶ πετοῦνται εἰς τὸ βράσιμον. Βάζετε τὴς μποτίλιες μέσα εἰς ἕνα ριχό μᾶλλον καζάνι νερό, (bain-marie) εἰς τρόπον ὥστε νὰ σκεπάζωνται ἕως τὸν λαιμὸν καὶ τὴς βάζετε ἐπάνω εἰς τὴν φωτιάν. Ἅμα τὸ νερὸ ἀρχίση νὰ βράζῃ, τὰς ἀφίνετε ἀκόμη ἓν τέταρτον. Τὴς ἀποσύρετε ἀπὸ τὴν φωτιά καὶ τὰ ἀφήνετε ἐκεῖ ἕως ὅτου νὰ κρυώσῃ τὸ νερὸ μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἔβρασαν. Τὴς βουλώνετε μὲ πίσσαν καὶ τὰς φυλάττετε.

(Ἀπὸ τὸ μάθημα τῆς μαγειρικῆς τῆς παρελθ. Τρίτης εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολήν.

Αἱ κυρίαι αἱ ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἀκολουθήσοτν ἐφέτος μαθήματα μαγειρικῆς εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν σχολὴν παρακαλοῦνται νὰ δηλώσουν τοῦτο ἀπὸ τοῦδε. Διότι πρόκειται νὰ ἱδρυθῇ εἰδικὴ τάξις διὰ κυρίας καὶ νὰ καταρτισθῇ εἰδικὸς πίναξ φαγητῶν καὶ γλυκυσμάτων, ἐντελῶς ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὰ τακτικὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα ὄκροῶνται αἱ τακτικαὶ μαθήτριαι τῆς σχολῆς.

Αἱ κυρίαι δικαιοῦνται ἀλληλοδιαδόχως νὰ ἑτοιμάζουν δι' ἰδίων ἐξόδων ἓν γεῦμα ἢ ἕνα πρόγευμα εἰς τὴν σχολήν, ὡς καὶ διάφορα γλυκά, κονσέρβες, λικέρ, μπισκότα κ.λ. ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας αἱ κυρίαι δύνανται νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὴν θχολὴν κάθε Δευτέραν ἀπὸ τὰς 11—12 π μ. Ὁδὸς Ἀκαδημίας, ἀριθ. 37.

ΔΙΑ ΤΑ ΓΑΝΤΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐκ Πατρῶν μία κυρία, ζητεῖ πληροφορίας ἀπὸ τὴν Ganterie Parisiénne τῶν Ἀθηνῶν πῶς εἰμπορεῖ νὰ στείλῃ τὰ μέτρα της. Ἡ Ganterie Parisienne ἀπαντᾶ εἰς πάσας τὰς κυρίας τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅτι δι' οἱουδήποτε μέτρου ραπτρίας, ἠμποροῦν νὰ μετροῦν τὸ μέτρον τοῦ χεριοῦ ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ μεσαίου δακτύλου μέχρι τοῦ καρποῦ τοῦ χεριοῦ καὶ νὰ συμειώνουν τὸν ἀρ. τοῦ μήκους. Ἔπειτα τὸ μῆκος αὐτοῦ τοῦ μεσαίου δακτύλου μόνον καὶ ἔπειτα τὸ πλάτος, σφίγγουσαι τὸ δεξιὸν χέρι καὶ μετρῶσαι τὸ πλάτος ἀπὸ τοῦ φάλαγγος τοῦ δείκτου μέχρι τοῦ μικροῦ δακτύλου Ἀντὶ μέτρου, ἠμποροῦν νὰ σημειώνουν καὶ μὲ μίαν ταινίαν μόνον τὰ ἄνω μήκη καὶ πλάτη. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς ἐπιβαρύνουν φυσικὰ τὰς πελάτιδας. Ἡ Ganterie Parisiénne ἐπρομηθεύθη ὄερματα, τόσον λεπτὰ καὶ ἐλαστικά, ὥστε τὰ γάντια της νὰ ὑπερβαίνουν εἰς τὴν ἐλαστικότητα καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ Grenoble. Ἡ Ganterie Parisiénne διωρθόνει καὶ τὰ πλέον ἄσχημα χέρια, καὶ τὰ γάντια της εἶνε τόσον στερεά, ὥστε νὰ βαρύνεταί τις νὰ τὰ φορῇ.

Τὰ μαλλιά σας

Ἐπιμέλεια μαλλιῶν, λούσιμον ἐπιστημονικόν, κατασκευὴ postiches, τόσον τώρα τοῦ συρμοῦ, καὶ ἐν γένει ὅτι σχετίζεται μὲ τὸ κάλλος τῶν κομώσεων καὶ τὴν περιποίησιν τοῦ δέρματος εὑρίσκεται εἰς τὸ κομωτήριον τοῦ κ. Θ. Χατζῆ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Νίκης ἀρ. 12.

Ὁ κ. Χατζῆς εἰργάσθη ἐπὶ δεκαπενταετίαν εἰς τὸ κομωτήριον Στίνη καὶ ἐμορφώθη τελείως εἰς τὸ εἶδος του, δυνάμενος νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν δυσκολωτέρων. Τιμαὶ λογικαί.

Παρακαλοῦνται αἱ κ.κ. συνδρομήτριαι ὡς καὶ αἱ κ.κ. ἀνταποκρίτριαι καὶ ἀνταποκριταί μας, οἱ καθυστεροῦντες συνδρομὰς νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὰς ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἔχει κεφάλαιον μεταχικὸν

Τρία ἑκατομμύρια δραχμὰς 3,000,000

Ἐκ τοῦ ὁποίου ἔχει καταβληθῇ

Ἓν ἑκατομμύριον πεντακόσιαι χιλιάδες 1,500,000

Συνεστήθη ἀπὸ τὴν

ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καὶ ἀπὸ μεγάλους κεφαλαιούχους

Ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἰδικόν της ἀντιπρόσωπον, ὁ ὁποῖος παρακολουθεῖ τὰς ἐργασίας καὶ λαμβάνει μέρος εἰς τὰ Συμβούλια τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Α') Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων παντὸς εἴδους. Οἱ ὀφειλέται ἐπιπλοποιοὶ ἠμποροῦν τὰ καινουργῆ ἔπιπλα, τὰ ὁποῖα δίδουν ὡς ἐνέχυρον νὰ τὰ ἐκθέτουν εἰς τὰ πρατήρια τῆς Τραπέζης, ὅπου τὰ βλέπει τὸ κοινόν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γίνεται ἡ εὐκολία εἰς τὸν ὀφειλέτην νὰ πωλήσῃ τὰ ἐμπορεύματά του, ἅμα εὑρεθῇ ἀγοραστής.

Δάνεια ἐπὶ ἐνεχείρῳ χρυσοῦ, ἀργύρου κοσμημάτων κλπ.

Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ Λαχειοφόρων Ὁμολογιῶν Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ ἐν γένει χρεωγράφων παντὸς εἴδους.

Β') Προεξοφλήσεις ἐμπορικῶν γραμματίων.

Γ') Προεξοφλήσεις μισθοδοσιῶν Δημοδιδασκάλων.

Δ') Προεξοφλήσεις συντάξεων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν.

Ε') Ταμιευτήριον. — Ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα δέχεται καταθέσεις εἰς τὸ Ταμιευτήριόν της ἀπὸ **μιᾶς δραχμῆς** καὶ ἄνω καὶ διδει τόκον $4\,^1/_4\,\%$.

Ὁ καταθέτης, ὅποτε θέλῃ, λαμβάνει τὰ χρήματά του ὀπίσω, εἴτε ὅλα, εἴτε μέρος.

Ϛ') Ἔντοκοι καταθέσεις.

Ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα

διὰ καταθ.	ἀποδοτέας	μετὰ	τρεῖς	μῆνας	πληρώνει	τόκον	$3\,^1/_2\,\%$
»	»	»	»	ἓξ	»	»	»	$3\,^3/_4\,\%$
»	»	»	»	ἓν	ἔτος	»	»	$4\,^1/_4\,\%$
»	»	»	»	δύο	ἔτη καὶ	πλέον	»	$5\,^1/_4\,\%$

Ζ') Ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα ἀναλαμβάνει τὴν εἴσπραξιν γραμματίων, τοκομεριδίων κλπ. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ παντὸς εἴδους χρεώγραφα κατ' ἐντολὴν τρίτων καὶ ἐν γένει ἐκτελεῖ κάθε ἄλλην τραπεζικὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία νὰ ἔχῃ σκοπὸν τὴν ἀνακούφισιν τῆς λαϊκῆς τάξεως.

Γραφεῖα Τραπέζης ἐντὸς Στοᾶς Ἀρσακείου.

Πιάνο μικρό, πολὺ καλὸν ἐνοικιάζεται. Ἡ διεύθυνσις ὁδὸς Ἀσκληπιοῦ ἀρ. 3.

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ